

Häme

19.8.2013

Ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue

Jakelun mukaan

Maa- ja kiviainesten ottohanke Orimattilan kaupungin Mallusjoen kylässä

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN TAPAUSKOHTAISTA SOVELTAMISTA KOSKEVA PÄÄTÖS

1. HANKETIEDOT

Hanke	Maa-ainesten ottoa, kiviainesten louhintaa ja murskausta sekä muuta niihin liittyvää toimintaa koskeva hanke Orimattilan Mallusjoen kylässä Hietalan tilalla RN:o 12:65
Hankkeesta vastaava	NCC Roads Oy
Hankkeen kuvaus	Hankkeesta vastaava hakee Orimattilan ympäristölautakunnalta lupaa maa-ainesten otolle sekä kallion louhinnalle, murskaukselle, kierrätettävän asfaltin vastaanotolle ja murskaukselle sekä puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoalueen perustamiselle Mallusjoen kylän Hietalan tilalle RN:o 12:65. Ottamisalueen pinta-ala on 6,3 ha ja otettavan aineksen kokonaismäärä 10 vuoden aikana on 750 000 m³tr. Alueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Kalliomurskeet varastoidaan alueelle varastokasoihin. Alueelle otetaan myös vastaan käytöstä poistettua vanhaa asfalttia keskimäärin noin 5 000 tonnia ja enintään 10 000 tonnia vuodessa. Asfalttijäte murskataan ja hyödynnetään alueen työmaateiden päälläytämiseen pölyämisen vähentämiseksi sekä varastokasojen pohjien tekemiseen. Alueella suunnitellaan otettavaksi vastaan myös lähiseudun rakentamisesta syntyvää puhdasta ylijäämämaata, jota käytetään meluvallien rakentamiseen toiminnan alkaessa sekä louhosalueen täyttöön ja maisemointiin ottotoiminnan päätyttyä. Ylijäämämaata otetaan vastaan alueelle enintään 49 000 tonnia vuodessa. Todellinen vastaanottomäärä vaihtelee vuosittain lähiseudun rakentamisesta syntyvän ylijäämämaan määrän mukaan.

Maa-ainesten ottaminen aloitetaan pintamaiden kuorimisella louhittavalta alueelta. Pintamaat sijoitetaan kaivannaisjätehuoltosuunnitelmassa esitetyille alueille ja niitä hyödynnetään meluvallien rakentamisessa.

Alueella louhitaan ja murskataan noin 4–5 kuukautta vuodessa aikavälillä 1.9.–31.5. markkinatilanteesta riippuen. Kiviaineksia kuormataan ja kuljetetaan sekä puhtaita maa-aineksia vastaanotetaan alueella vuoden ympäri. Laitokselle on suunniteltu valtioneuvoston asetuksen 800/2010

mukaiset päivittäiset toiminta-ajat. Alueella murskataan arkisin 1.9.–31.5. klo 7–22 (ma–pe, pl. arkipyhät), porataan klo 7–21 sekä räjäytetään ja rikotetaan klo 8–18. Kuormausta ja kuljetuksia on läpi vuoden ma–pe klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18, pl. arkipyhät. Puhtaita maa-aineksia vastaanotetaan läpi vuoden ma–pe klo 6–22 ja la klo 7–18, pl. arkipyhät.

Suunnitellun kiviainestoinnin tarkoituksena on palvella mm. Hennan alueen rakentamista tuottamalla kiviaineksia rakentamisen tarpeisiin ja tarjoamalla mahdollisuus tuoda Hennan rakentamisesta syntyviä maa-aineksia loppusijoitukseen hankealueelle. Hankealueen ja Hennan väliin kuljetuksiin käytettäisiin pääosin sorapäälysteistä Salusjärventietä (tie nro 11807).

Hankealueelta lähtevät kuorma-autot kulkisivat ensin noin 1,5 km:n matkan hankealueelta johtavalla metsätiellä ja sen jälkeen vajaan kilometrin matkan tiellä nro 164 ennen kääntymistä pohjoiseen Salusjärventielle. Tie nro 164 on Orimattilasta vanhalle Helsingintielle johtava kestopäälystetty tie.

Hankealueelle johtavan metsätien rakennetta on tarkoitus parantaa ennen toiminnan aloitusta niin, että se kestää raskaan liikenteen aiheuttaman kuormituksen. Tiet rakennetaan murskeesta ja asfalttirouheesta. Pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelemalla.

2. ASIAN KÄSITTELY

Asian vireille tulo

Asia tultua vireille kansalaisaloitteen pohjalta Orimattilan kaupunki pyysi ELY-keskusta selvittämään, tarvitaanko NCC Roads Oy:n maa-aineslupahakemuksen mukaisessa hankkeessa mahdollisesti YVA-menettely.

Neuvottelut asianomaisten viranomaisten kanssa

ELY-keskus järjesti 19.6.2013 neuvottelun, jossa olivat läsnä Orimattilan kaupungin ympäristönsuojelusta ja kaavoituksesta vastaavat viranhaltijat. Neuvottelusta laadittiin muistio (Dnro HAMELY/6/07.04/2013).

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

ELY-keskus varasi hankkeesta vastaavalle NCC Roads Oy:lle mahdollisuuden esittää kirjallisesti näkemyksensä asiassa. NCC Roads Oy:n 5.7.2013 päivätyssä lausunnossa todetaan seuraavaa:

Suunnitellun toiminnan laajuus ei ole lähelläkään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 6 §:n hankeluettelon mukaisia raja-arvoja. Luvanhakijan käsityksen mukaan myöskään YVA-asetuksen 7 §:n mukainen arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistä-

pauksissa ei hankkeen ominaisuudet, sijainti tai hankkeen vaikutusten luonne huomioon ottaen aiheuta tässä tapauksessa YVA-menettelyn soveltamistarvetta.

Päätöksenteossa tarvittavien riittävien tietojen hankinta

ELY-keskus on käyttänyt päätöksenteossa aineistona mm. 19.6.2013 käytyä kuntaneuvottelua, hankkeesta vastaavan 5.7.2013 toimittamaa lausuntoa, tietoja hankealueen lähiympäristössä toimivista muista maa-ainesten ottohankkeista sekä Orimattilan kaupungin 29.7.2013 toimitamia täydentäviä kartta-aineistoja.

Saatuun em. kartta-aineiston ELY-keskus katsoi saaneensa päätöksentekoa varten riittävät tiedot, jonka jälkeen sillä oli YVA-lain 6 §:n mukainen enintään yhden kuukauden määräaika tehdä päätös asiassa.

3. YMPÄRISTÖN TILA JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee Orimattilan kaupungin Malusjoen kylässä noin 12 km:n päässä Orimattilan keskustasta länteen ja noin 4 km valtatie 4:n itäpuolella. Hankealue on metsätalousaluetta, jolta ei aikaisemmin ole otettu maa-aineksia. Hankealueen lähiympäristössä on kuitenkin muita maa-ainesten ottoalueita.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 700 metrin etäisyydellä ottoalueesta luoteeseen (Isonhaonmäen pohjavesialue).

Hankealueen lähiympäristö on varsin harvaan asuttua. Kilometrin säteellä sijaitsee alle 20 asuin- tai loma-asutuskäytössä olevaa rakennusta. Etäisyys pääosaan rakennuksia on vähintään 700 metriä. Joitakin rakennuksia on kuitenkin noin 200–300 metrin etäisyydellä ottoalueen pohjoispuolella.

Maa-ainesten oton ohella hankealueella myös louhittaisiin ja murskattaisiin sekä vastaanotettaisiin puhtaita ylijäämämaita. Näistä toiminnoista aiheutuu melua ja pölyä, mahdollisesti myös tärinää. Hanke lisää raskasta liikennettä ympäristön tiestöllä.

Noin 1,1 km:n etäisyydellä hankealueesta sijaitsee Salusjärven leirikeskus, joka on merkitty virkistyskohteena (V) maakuntakaavaan ja Länsi-Orimattilan yleiskaavaan. Salusjärven rannalla on myös useita loma-asuntoja. Kouluja, vanhainkoteja tai muita ns. herkkiä kohteita ei lähi-alueella ole.

Hankevastaava on teettänyt konsultilla luontoselvityksen, joka perustui syyskuussa 2010 tehtyyn maastokäyntiin. Luontoselvityksen mukaan selvitysalue on nuorta metsää, eikä alueella tai sen läheisyydessä ha-

vaittu erityisiä luontoarvoja. Myös maisemalliset vaikutukset rajoittuvat ottoalueen läheisyyteen, eikä ottoalue näy maisemallisesti erityisen arvokkaille alueille.

Ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin kohde on METSO-ohjelmaan kuuluva Niemelän luonnonsuojelualue (1,1 ha), joka sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä ottoalueesta koilliseen. Ottoalueen eteläpuolella lähimmillään 1,5 kilometrin etäisyydellä sijaitsee Porvoonjokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Hankealueen lähiympäristössä on nykyisin kolme maa-ainesten ottoaluetta:

- Orimattilan Sora Oy:n ottohanke, joka sijaitsee lounaassa noin 1 km:n päässä hankealueesta. Lupa on myönnetty 10 vuodeksi, 28.9.2004–28.9.2014. Ottoalueen pinta-ala on 2,8 ha ja otettava määrä 10 000 m³/v.
- Rudus Oy/Salusmäki I, sijainti lounaassa noin 1 km:n päässä hankealueesta. Lupa on myönnetty 10 vuodeksi, 26.8.2011–26.8.2021. Ottoalueen pinta-ala 5,3 ha ja otettava määrä 21 500 m³/v.
- Rudus Oy/Salusmäki II, sijainti luoteessa noin 2 km:n päässä hankealueesta. Lupa on myönnetty 10 vuodeksi, 26.8.2011–26.8.2021. Ottoalueen pinta-ala 9,6 ha ja otettava määrä 90 000 m³/v.

Mainittujen ottoalueiden kuljetukset käyttävät suunnitellun hankkeen kanssa pääosin samoja tieosuuksia, joten niillä on suunnitellun hankkeen kanssa raskaasta liikenteestä johtuvia yhteisvaikutuksia (melu-, pöly-, värinä- ja liikenneturvallisuusvaikutukset). Koska suunniteltu hanke sijaitsee melko kaukana muista edellä luetelluista hankkeista, varsinaisesta toiminnasta ei todennäköisesti synny meluun, pölyyn ja värinään liittyviä haitallisia yhteisvaikutuksia em. muiden hankkeiden kanssa.

Pölyämisen ehkäisyyn käytettävä vesi sekä alueen hulevedet ohjataan ensin laskeutusaltaaseen, jolloin osa hienoaineksesta ja ravinteista on mahdollista laskeuttaa altaan pohjalle. Laskeutusaltaan vedet johdetaan metsäojaan, joka noin 300 metrin jälkeen laskee Huhdanojaan, josta vedet kulkeutuvat Haaroinojan kautta yli 5 kilometrin matkan Mallusjärveen.

Huhdanoja ja Haaroinoja virtaavat laajojen peltoalueiden välissä. Sadevesien myötä pelloilta kulkeutuu ojaan hienoainesta ja mineraaleja. Huhdanoja ei ole luonnontilainen, vaan ojaan on rakennettu mm. pieniä padottuja lampia, joiden tarkoituksena on hienoaineksen ja ravinteiden laskeuttaminen, jotta ne eivät heikentäisi Mallusjärven tilaa. Orimattilan kaupungin ympäristötoimisto on tarkkaillut Huhdanojan laskeutusaltaiden toimivuutta vuodesta 2005 lähtien syksyisin otetuilla kertanäytteillä.

4. ALUEEN MAANKÄYTTÖSUUNNITELMAT

Selvityksen kohteena olevalla alueella on voimassa Päijät-Hämeen maakuntakaava, jonka ympäristöministeriö on vahvistanut 11.3.2008. Selvitysalue sijoittuu kaavan ns. valkoiselle alueelle, jolla ei ole aluevarauksia. Alueella on lisäksi voimassa Länsi-Orimattilan osayleiskaava, jossa ottoalueeksi suunniteltu Hietalan tila sijoittuu maa- ja metsätalouksvaltaiselle alueelle (M-2). Selvitysalueella tai sen läheisyydessä ei ole asemakaavoitettuja alueita.

5. MUIDEN LAKIEN MUKAAN TEHDYT SELVITYKSET

Maakuntakaavan tai kunnallisten kaavojen valmistelun yhteydessä ei ole selvitetty tämän hankkeen ympäristövaikutuksia.

Nykyisen lupahakemuksen liitteenä on luontoselvitys, jonka pohjana oli yksi syyskuussa 2010 hankealueelle tehty maastokäynti. Syyskuussa tehty yhden päivän maastotyö ei olisi riittävä mahdollisen YVA-menettelyn yhteydessä tarvittavaksi luontoselvitykseksi.

6. ELY-KESKUKSEN RATKAISU

ELY-keskus päättää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 6 §:n perusteella, että hankkeeseen ei ole sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

7. PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 2b-kohdan perusteella kiven, soran tai hiekan ottoon, kun louhinta- tai kaivualan pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Mallusjoen kylän Hietalan tilan ottohankkeen ottamisalueen pinta-ala on 6,3 ha ja arvioitu vuotuinen ottomäärä 75 000 m³ltr. NCC Roads Oy:n hanke alittaa selvästi YVA-asetuksen hankeluettelon mukaisen otettavan ainesmäärän kiintokuutiometri- ja pinta-alarajan.

Arviointimenettelyä voidaan soveltaa ELY-keskuksen tapauskohtaisen arvioinnin ja päätöksen pohjalta hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelossa esitettyjen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Harkittaessa vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne ja tarkastellaan erityisesti niitä tekijöitä, joita luetellaan YVA-asetuksen 7 §:ssä.

YVA-asetuksen 7 §:n mukaisten näkökulmien pohjalta hankkeen ympäristövaikutuksista voidaan todeta tarkemmin seuraavaa:

Hankkeen ominaisuudet

Hanke on pinta-alaltaan alle kolmasosa ja suunnitellun ottomäärän perusteella runsas kolmasosa YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 2b-kohdan kokorajoista. Hankkeella voi olla yhteisvaikutuksia lähiympäristön muiden maa-ainesten ottoalueiden kanssa. Merkittävimpiä yhteisvaikutuksia ovat todennäköisesti liikenteelliset vaikutukset (melu-, pöly, tärinä- ja liikenneturvallisuusvaikutukset) Salusjärventiellä ja tiellä nro 164. Hietalan tilalle suunnitellun hankkeen keskimääräiseksi liikenteeksi on lupahakemuksessa arvioitu 20–25 raskasta ajoneuvoa päivässä. Muiden hankealueen lähistöllä toiminnassa olevien hankkeiden liikennemääristä ei ole ollut käytettävissä lukumäärätietoja.

Varsinaisesta ottotoiminnasta lähiseudun asukkaille aiheutuvat yhteisvaikutukset (melu, pöly ja tärinä) jäänevät suhteellisen vähäisiksi, koska suunniteltu ottoalue on melko kaukana nykyisistä ottoalueista. Suunnitellut turvaetäisyydet taannevat myös sen, etteivät esimerkiksi melulle asetetut ohjearvot ilmeisesti tulisi ylittämään.

Hankkeen sijainti

Suunnitellulta hankealueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia, vaan maankamara on tältä osin luonnontilainen. Suunnittelualue ei sijaitse vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella.

Pölyämisen ehkäisyyn käytettävä vesi sekä alueen hulevedet ohjataan ensin laskeutusaltaaseen ja sen jälkeen Huhdanojaa ja Haaroinojaa pitkin yli 5 kilometrin matkan Mallusjärveen. Huhdanojassa on kolme laskeutusallasta. Näin ollen ottoalueen jäte- ja hulevesistä ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Mallusjärveen. Hankkeen toteutuessa Huhdanojan laskeutusaltaiden toimivuutta ja vedenlaatua on kuitenkin tarpeen seurata säännöllisesti.

Hankealueen lähiympäristö on varsin harvaan asuttua. Kilometrin säteellä sijaitsee vajaa 20 asuin- tai loma-asuntokiinteistöä, jotka pääosin sijaitsevat vähintään 700 metrin etäisyydellä suunnitellusta ottoalueesta. Salusjärven ranta-alueiden loma-asutukseen ja virkistyskohteeseen (leirikeskukseen) on ottoalueelta matkaa runsas kilometri, joten merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen tälle alueelle ei ole todennäköistä.

Ottoalueelta tai sen lähiympäristöstä ei syyskuussa 2010 tehdyn luontoselvityksen mukaan löytynyt sellaisia arvokkaita luontokohteita tai elinympäristöjä, jotka estäisivät suunnitellun ottotoiminnan. Hankealueen lähiympäristössä ei myöskään havaittu olevan historiallisesti tai

kulttuurisesti merkittäviä kohteita. Lähistöllä ei ole ns. herkkiä kohteita, kuten esimerkiksi kouluja, päiväkoteja tai vanhuksille tarkoitettuja hoitolaitoksia.

Vaikutusten luonne

Ottotoiminnasta aiheutuu melua, pölyä ja mahdollisesti myös tärinää, joilla voi olla vaikutuksia ihmisten viihtyvyyteen ja terveyteen, mutta suunnitellun hankkeen syrjäisen sijainnin vuoksi vaikutuksen kohteena olevan väestön määrä on melko vähäinen. Melun, pölyn ja mahdollisen tärinän leviämistä voidaan vielä vähentää asianmukaisilla suojavyöhykkeillä ja -etäisyyksillä.

Toiminnasta johtuvat vaikutukset ihmisiin päättyvät ottotoiminnan päättyessä, luontoon ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset sen sijaan ovat palautumattomia. Saatujen tietojen mukaan hankealueella ja sen lähiympäristössä ei kuitenkaan ole erityisiä luonto- tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita.

Johtopäätökset

Suunniteltu ei syrjäisen sijaintinsa, pienen kokonsa ja luonnonolojensa vuoksi todennäköisesti aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan YVA-asetuksen hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hankkeella voi kuitenkin olla merkittäviä haitallisia liikenteellisiä yhteisvaikutuksia muiden ottohankkeiden kanssa. Pelkästään liikenteellisten vaikutusten perusteella hanke ei kuitenkaan todennäköisesti aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan, eri hankkeiden yhteisvaikutuksetkaan huomioon ottaen, YVA-asetuksen hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Näin ollen ELY-keskus katsoo, että hankkeeseen ei ole sovellettava arviointimenettelyä. Hankkeesta vastaavan on kuitenkin oltava selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista YVA-lain 25 §:n edellyttämällä tavalla.

Sovelletut säännökset: Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) ja sen muuttamisesta (1584/2009) 2–6 ja 19 §; valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006, muutos 359/2011) 4, 5, 6 ja 7 §.

7. MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

8. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Hämeen ELY-keskus tiedottaa tämän päätöksen nähtävillä olosta kuuluttamalla Orimattilan kaupungin ilmoitustaululla. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Orimattilan kaupungintalossa, osoite Erkontie 9, 16301 Orimattila, 26.8.–6.9.2013.

Kuulutus ja päätös julkaistaan myös sähköisesti Hämeen ELY-keskuksen internetsivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/hame.

Johtaja

Tommi Muilu

Erikoissuunnittelija

Markku Paananen

JAKELU

Päätös

Hankkeesta vastaavalle saantitodistuksin

Tiedoksi

Orimattilan kaupunki
Ympäristöministeriö/Rantakallio